

Nordfyn er stadig hjejleland nummer 1 på Fyn om efteråret

- og klarer sig også godt i sammenligning med resten af Danmark

Figur 1. Efterårs hjejler over Vigelsø – det er svært at finde noget skønnere end store flokke af hjejler skrive "jærtegn" på himlen.

Her i uge 43 viste Nordfyn sig fra sin bedste side med fantastiske mængder af vandfugle.

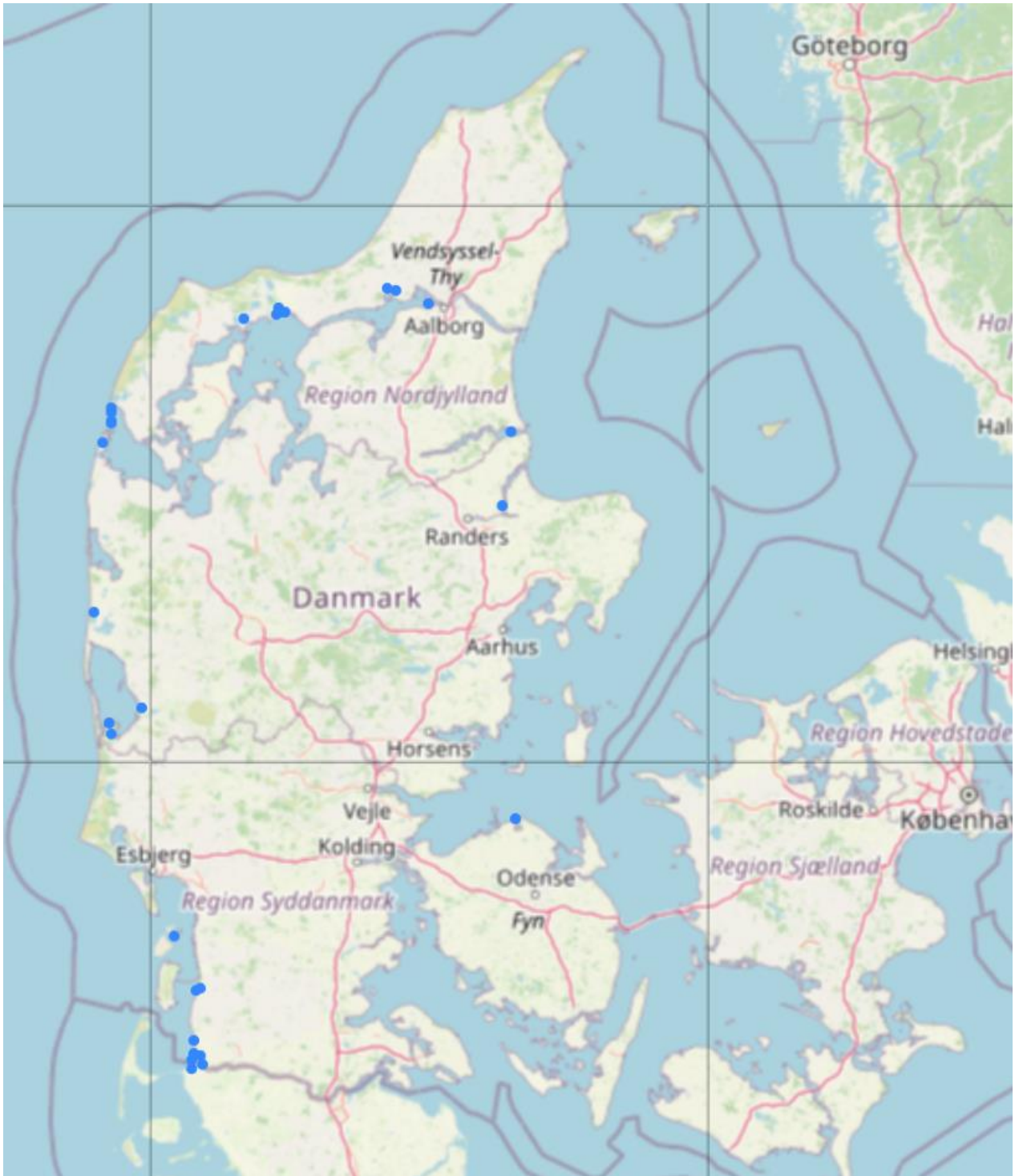
Ser vi på hjejlen, forekom der utrolige 32.000 hjejler på Nordfyn, idet der samtidig rastede 10.000 hjejler på Agernæs Flak og 22.000 hjejler på Vigelsø i Odense Fjord.

Forekomsterne af hjejle på Nordfyn om efteråret i forhold til resten af Danmark

Hvis man kigger på resten af landet, se figur 2, som er et udtræk fra DOF-basen (2017-2022) med 10.000 eller flere hjejler, så grupperer iagttagelser af mere end 10.000 hjejler i Danmark sig i følgende områder:

- Vadehavsområdet
- Sydenden af Ringkøbing Fjord

- Vest Stadil Fjord
- Harboøre- og Agger Tanger
- Limfjordsområdet
- Mariager og Randers fjorde.
- Nordfyn

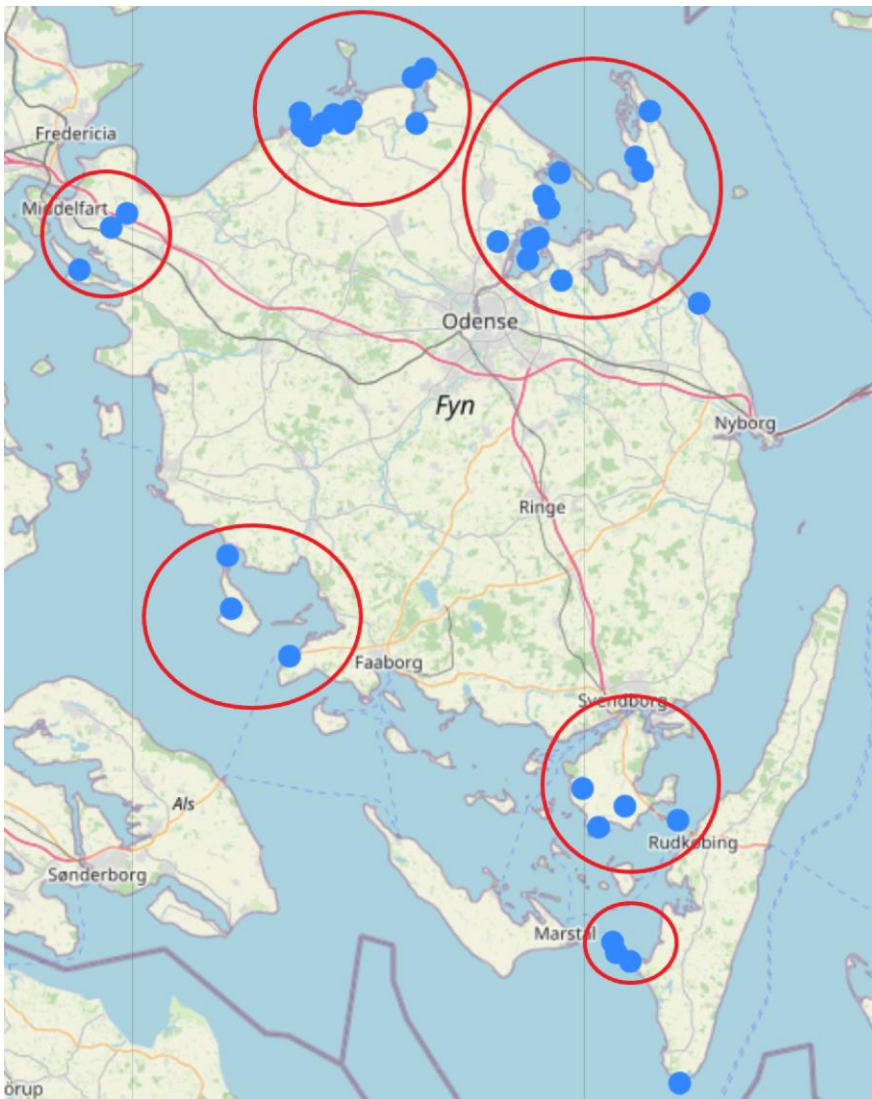

Figur 2. Forekomst af mere end 10.000 hjejer i Danmark 2017-2022. Kilde: DOF-basen.

Hjejler på Fyn i efteråret

Udover Nærrå Strand, er Odense Fjord suverænt den vigtigste lokalitet for efterårshjejler. Et udtræk fra DOF-basen af efterårshjejler på hele Fyn (mere end 1.000 fugle i perioden 2017-2022) grupperer sig således:

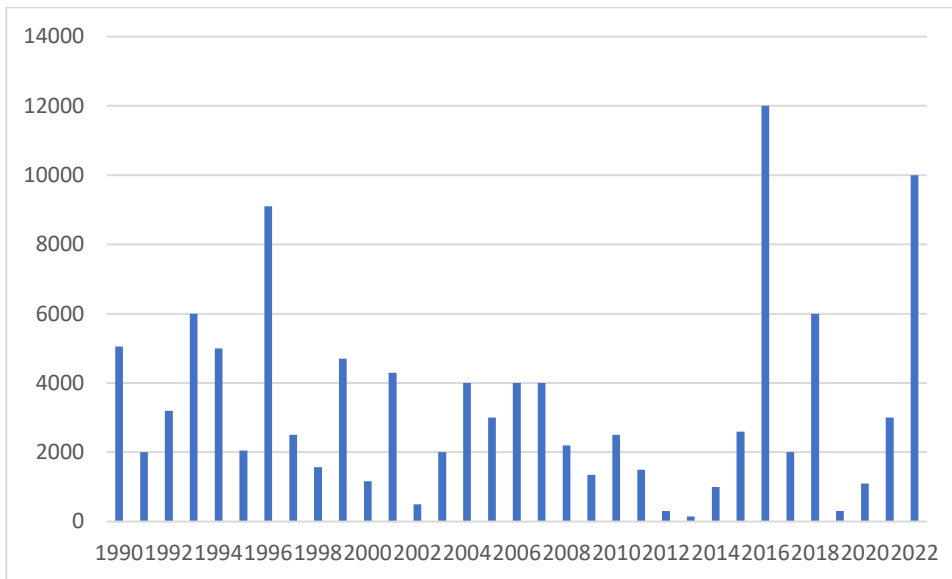
- Nord-vestfyn
- Gyldensteen-Nærrå Strand
- Odense Fjord
- Tåsinge og Siø
- Det Sydfynske Øhav med epicenter ved Storeholm
- Helnæs Made-Bøjden Nor.

Figur 3. Efterårshjejler (minimum 1.000 fugle) på Fyn.

Nærå Strand – Agernæs Flak

Figur 4. Maksimumforekomst for efterårsrastende hjejle ved Nærå Strand og Agernæs Flak 1990-2022. Kilde: DOF-basen + egen database.

Figur 5. Hjejlen er en nordfynsk specialitet. Især om foråret fouragerer de på græsarealer, hvorimod de om efteråret typisk raster i store flokke i dagtimerne, for så at fouragere om natten, især omkring fuldmåne.

Forekomsten af hjejler ved Nærå Strand og Agernæs Flak om efteråret

Som det ses af histogrammet (figur 4), er forekomsterne ved Nærå Strand og Agernæs Flak svingende, fra få hundrede til 12.000 fugle (2016).

Jeg troede indtil i år, at når der var mange fugle ved Nærå Strand og Agernæs Flak, var der kun få i Odense Fjord og omvendt. Det viser sig imidlertid ikke at være tilfældet, da jeg efter observationerne i oktober 2022 ved Nærå Strand på 10.000 fugle, straks kørte til Odense Fjord, hvor der samtidig rastede 22.000 fugle på Vigelsø.

Odense Fjord

Odense Fjord er af alle fynske lokaliteter langt den vigtigste rasteplads for hjejle om efteråret, idet her hvert efterår forekommer mange tusinde fugle i efterårsperioden.

Indtil 1990, forekom hjejlerne i hele Odense Fjord-området, uden at der var noget klart favoritsted. Særlig gode hjejlerastelokaliteter var Egensedybet (Hofmangave) og Vigelsø.

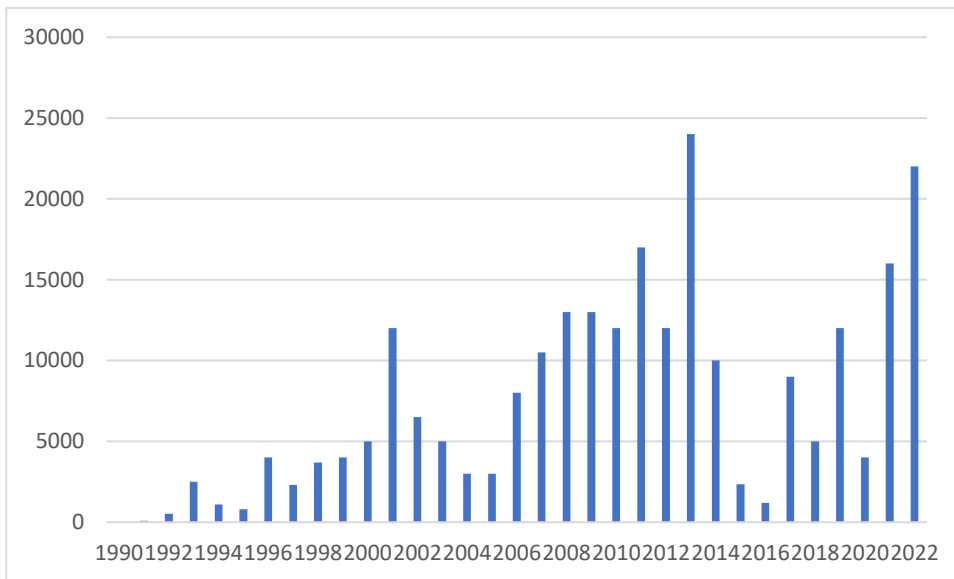
Vigelsø i Odense Fjord – den ideelle rasteplads for hjejle indtil 2013

Da Vigelsø blev erhvervet af Staten i 1990, og der ikke længere blev drevet jagt her, fik hjejlerne en fredelig rasteplads på øen. Især fra 1996, hvor der blev oprettet et jagtfrit vildtreservat omkring Vigelsø, blev øen den foretrukne rasteplads for hjejlerne i Odense Fjord.

Som det ses af diagrammet, steg antallet af hjejler på Vigelsø frem til indtil 2002, hvorefter antallet faldt til 2005 (udtørring af Fuglesøen). Herefter steg antallet igen, indtil hjejlerne kulminerede i 2013 med fantastiske 24.000 hjejler på øen. Netop dette år blev inddæmningen oversvømmet af saltvand, hvorfor antallet igen faldt til et minimum i 2016.

I 2016 blev der etableret 25 hektar kunstige strandenge på Vigelsø. Strandengene var fra 2017 årsag til, at antallet af hjejler igen steg. Kulminationen skete i år, 2022, med 22.000 hjejler.

Vigelsø er igen et af landets 5 vigtigste lokaliteter for hjejle om efteråret!

Figur 6. Maksimum antal for efterårsrastende hjejle på Vigelsø 1990-2022. Kilde: Egen database.

Figur 7. Den ideelle rasteplass for hjejler: Lavt vand fra 2 cm til 30 cm's dybde, udstrakte, afgræssede strandenge på en ø, omgivet af lavt vand, der samtidig er vildtreservat uden jagt ! Dertil adgangsforsbud for mennesker. Maj 2010. I dag er dette landskab historie, da inddæmningen blev oversvømmet med saltvand i 2013. Etablering af 25 hektar kunstige strandenge i 2016 har igen gjort Vigelsø til Fyns vigtigste lokalitet for efterårsrastende hjejler.

Hjejlernes flugt-lege

Det er utroligt at se hjejlerne i så store flokke, som i Odense Fjord, hvor jeg følger jeg hjejlerne tæt.

Ved fjorden er jeg vidne til, at hjejlerne ved rigtig mange besøg er meget urolige, idet de ideligt flyver op og foretager lange flyvture, frem og tilbage. Disse tætte bånd af hjejler er helt fantastiske at følge. Store "jærtegn" på himlen. At der stadig er så mange fugle, der besøger Nordfyn er et under.

Jeg ved ikke, hvorfor hjejlerne er så urolige. Hjejlerne er også urolige, selv når der ikke er vandrefalke og havørne på øen. De store rundflyvninger om efteråret må tære på hjejlernes fedtdepoter, som de skal bruge til vinter perioden !

Rundflyvende hjejler er ikke noget nyt fænomen. Det er et fænomen, som jeg har iagttaget lige så længe som jeg har fulgt fuglelivet ved Odense Fjord.

Alle fotos: Kurt Due Johansen.

